

ስርዓት ህግደፍ ሓዲሽ ሰራዊት ክውስኽ፡ ወትሃደራዊ ሎጂስቲካዊ ምድላዎት ተጀማሩ ኣሎ።

ህግደፍ ሓዲስቲ ክፍለ ሰራዊታት ንክቐውም፡ ወትሃደራውን ሎጂስቲካውን ክልተ ዓይነት ምድላዎት ጀማሩ ከምዘሎ ተረጋጊዶ። ብዕለት 18/ መጋቢት/ 2021 - ሓዲሽ ሰራዊት ክቐውም ተመዲቡ፡ ክሳብ ሕጂ 3, 700 ሰባት ንመደበር ሳዋ ወሪዶም ኣለዉ። እዚ ብክልተ መንገዲ ዝተኣከበ ሓይሊ ሰብ ከምዘኾኑ ኣረጋጊጾም ኣለዉ ምንጭታታት።

ቐዳማይ መንገዲ፡ 2, 400 ኤርትራውያን ካብ መደበር ስደተኛታት ትግራይ ተጨውዮም፡ ኣብ (4) ኣብያተ ማሰርቲ ተዳጉኖም ነይሮም። ንሳቶም ዝጸንሕሉ ኣብያተ ማእሰርታታ ድማ ኣብ ሻምብቐ ኮርመናዕ፡ ሓሽፈራይ ጁፋን (ከረን) ኮይነን፡ ኣስታት (3) ኣዋርሕ ተኣሲሮም፡ ብጸጥታ ህግደፍ ድማ ዘድሊ መርመራን ምጽራይን ክገብረሎም ከምዘጸንሑ ተፈሊጡ። ስለዚ እቶም ሃገራዊ ኣገልግሎት ዘይገቡሩ ሰባት ድማ ንመደበር ሳዋ ወሪዶም 6 - ኣዋርሕ ወትሃደራዊ ታዕሊም ከምዘገቡሩ ተፈሊጡ ኣሎ።

ኣብ ትግራይ ዝተኸሰተ ኩናት ስለሰተ በበይኑ ሓይልታት ከምዘተሳተፉ ኩልና ንፈለጦ ሓቂ እዩ። ከም ሳዕቤኑ ድማ ኣብ ልዕሊ ስደተኛታት ኤርትራውያን ዘጋጠሙ ጸገማት ብዘሕገዩ። ንኣብነት ንስደተኛ ዝከታተል ሰበሰልጣናት ኣይነበሩን ስለዝሃደሙ። ስደተኛታት መግቢ ስኢኖም ነዊሕ ግዜ ጥምየት ነይሩዎም ሕክምናዊ ክንክን እዉን ኣይረኽቡን። ኣብ ከባቢኦም ዝነበረ ምንቅስቃስ ሰራዊት ንባዕሉ ዝፈጥሮ ሞራላውን ኣእምሮኣውን ጸገማት ንስደተኛታትና ልዕሊ ዓቕሞም ስለዝኾነ ንምጽዋሩ ከበድዎም ነይሩ።

ከም ሳዕቤኑ ድማ፡ 19, 000 ሺሕ ናብ ክልል ኣምሓራን ካልኣን ቦታ ከይዶም፡ ናብ 10, 000 ዝጸግዑ ስደተኛታት ድማ ብጸጥታ ህግደፍ ብሓይሊ ተጨውዮም ንኤርትራ ከምዘተመልሱ ይፍለጥ። ገሊኦም ድማ ብድሌቶም ናብ ኤርትራ ስለዝተመልሱ ጉዳዮም ተጻርዮ ናይ ጣዕሳ ፎርም ምስመልኡ፡ ካብኦም ግና እቶም ሃገራዊ ኣገልግሎት ዘይፈጸሙ ሰባት ተፈልዮም ድማ ወትሃደራዊ ታዕሊም ንክወስዱ ንመደበር ሳዋ ከምዘወረዱ ተረጋጊዶ ኣሎ።

ክልኣይ፡ 1, 300 መንእሰያት ካብ ከተማታትን ገጠራትን ተገፊፎም ንመደበር ታዕሊም ሳዋ ወሪዶም ኣለዉ። ስለዚ እዞም ዝተገፈፉ ድማ ምስቶም ዝተጠቐሱ 2, 400 ስደተኛታት ሓቢሮም ከምዘዕለሙ ተረጋጊዶ ኣሎ። ህግደፍ ሓዲስቲ ክፍለ ሰራዊታት ክውስኽ ኣውጺኡዎ ዘሎ መደብ በዚ ጥራይ ዝሕጸር ኣይመስልን። ናብ መደበር ሳዋ ዝወርድ ዓቕሚ ሰብ ብብግዚኡ ክውስኽ ከምዘኽእል ይግመት። ተዓለምቲ ሳዋ ንምብዛሕ ድማ ብማዕራኡ ክተት ኣዊጁ ስለዘሎ ድማ ሰፊሕ ግፋ ከምዘካየድ ትጽቢት ይግበረሉ።

ፋብሪካ ምድላዉ መግቢ፡ (ሶፕራል) ስለምንታይ ብህጹጽ ስርሓ ክትጅምር ተደልዩ ?

1, ሎጂስቲካዊ ምቕርራብ ክግበር፡ ንሰራዊት ዘገልግል ዕጅግ መግቢ ትቐርብ ዝነበረት ፋብሪካ ምድላው መግቢ (ሶፕራል) ብህጹጽ ስርሓ ክትጅምር ተኣዚዚ ስለምንታይ? ንኩነታት ፋብሪካን ስራሕተኛታት ምልስ ኢልካ ምፍታሹ ቐኑዕ ሓበሬታ ንምርካብ ሓጋዚ እዩ።

- 219 - ስራሕተኛታት ነይሮም ኣብ ፋብሪካ ምድላው መግቢ (ሶፕራል)። ካብኣቶም እተን 90 % ደቂ ኣንስትዮ እዮን።
- እታ ፋብሪካ ብሰንኪ ሕጽረት ቐረባት ተባሂሉ ስርሓ ጠጠው ከተበል ከምዘተገደደት ይግለጽ። እቶም ዝበዘሉ ስራሕተኛታት ካብ ስራሕ ብወግዲ ኣይተሰናቡቱን። ስራሕተኛታት ክሳብ ዝጸውዑ ድማ ንግዚኡ ኣብ ገዝኦም ክጸንሑ እዩ ተሓቢሩዎም ነይሩ።
- ቐድሚ 9- ኣዋርሕ ካብ ስራሕ ጠጠው ምስበሉ ወርሓዊ ደምዝ ክወሃበም ሕጋዊ ጥርዓን የቐርቡ ነይሮም። እንተኾነ ግና ሕቶ ደምዝ ከይተፈትሑ ኣዋርሕ ተወንዚፉ ከምዘጸንሑ ተረጋጊዶ ኣሎ።
- ሕጋዊ ሕቶ ደምዝ ኔና መፍትሒ ከይተግበሮ ግና፡ ብትእዛዝ ቤት ጽሕፈት ፕረሲደንት እታ ፋብሪካ ምድላው መግቢ (ሶፕራል) ብህጹጽ ስራሕ ክትጅምር ስለዝኾነት እቶም ነባራት ስራሕተኛታት ብሃንደበት ተጻሚዶም ከምዘለዉ ተሰሚዑ። እቲ ቤት ጽሕፈት ነቲ ሓቐኛ መበገሲ ምክንያት ሸፊኖም ድማ፡ ንሰራዊት ዘድሊ ብዓይነት ኣመጋግባ ምምሕያሽ ክግበረሉ ኢሎም ይገልጹዎ።
- ነቲ ፋብሪካ ዘድሊ ቐረብ ንጥረ ነገራት ክማላእ ድማ (09) ንግዳዊ ትካል ቐይሕ ባሕሪ ክቐርብ ተሓቢሩዎ ከምዘሎ ተፈሊጡ።

2, ኣመጋግባ ሰራዊት፡ ብዓይነት ምምሕያሽ ዝብል ሓልዮት ዲዩ? ወይስ ዘይተገልጸ ካልእ ምክንያት ኣለዎ ? ከምቲ ዝብሉዎ ኣመጋግባ ሰራዊት ብዓይነቱ ንምምሕያሽ ካብ ሓልዮት ዝብገስ እንተኾይኑ ጽቡቕ መን ይጸልኡ። እንተኾነ ግና ኢሰያስን

ህግደፍን ፖለቲካዊ ስልጣኖም ንምንዋሕ፡ ንሰራዊት ኤርትራ ኣብ ዘይምለኮቶ ኩናትን ሓውን ጠቢሶም ኣሸሓት ንጹሃት የጥፉኡ ከምዘለዉ ኤርትራዊ ይኹን ኣህጉራዊ ማሕበረ ሰብ ዓለም ዝፈልጦ ሓቂ እዩ። ስለዚ ሓልዮት ሰራዊት ብከመይ ይምዘን ?

ምኽንያቱ ካብ ሰይጣናዊ ኣትሓሳስባ ዘለዎም መራሕተ'ሲ፡ ሓልዮት ሰራዊት ክህልዎም ብዛዕባ ኣመጋግብኡ ከምሓይሹ'ሲ ኣበየናይ ማይ ጨሌት ተሓጺቦም ድኣ ተማሒሮም ኢልና ክንሓስብ ንግደድ። ንሳቶም ቕኑዕ መልሲ ክህቡና ኣይንጽበን። እቲ ሓቂ ግና ንፈትሾ፡

- ሰራዊት ኤርትራ፡ ኣብ ኩናት ትግራይ ንህጹጽ ኩነታት ዝኸውን ስንቂ ምድላው ስለዘይነበሮ ዕሹግ መግቢ ኣይተዓደሎን።
- ናይ ኢትዮጵያ ፈደራላዊ ሰራዊት ግና፡ ብግቡእ ዝተዳለወ ብብዓይነቱ ዕሹግ ኣስቓጥላን ደረቕ ራሽንን ኣብ ሳንጣታቶም መሊኡም እዮም ዝዋግኡ ከምዝነበሩ ብጀካቲ ዝወሃብ ሓበሬታ ብምስላ ዝቐርብ ዓይኒ ተዓዚብካ እዉን ከተረጋግጾ ዝኸእል እዩ።
- ሰራዊት ኤርትራ ኣብቲ ግንባራት በይኑ ተሰሊፉ ኣብ ዝዋጋኡ ዝነበረ ቦታታት ድማ፡ ገለ እዋን ጥምየት ከምዝነበሮ እቶም ካብ ኤርትራ ኣምሊጦም ኣብ ወጻኢ ሃገራት ተዓቑቦም ዘለዉ ኣባላት ምክልኻል ዝነበሩ ባዕሎም ዝምስክሩ ሓቂ እዩ።
- ምስ ኢትዮጵያውያን ሓቢሮም ኣብ ዘጥቑዕሉ ግዜ ድማ፡ ካብ ፈደራላዊ ሰራዊት ብትኳቦ ዝልገሰሎም ዕሹግ ኣስቓጥላን ደረቕ ራሽንን ይምገቡ ከምዝነበሩ ናይ ኣደባባይ ሚስጥር'ዩ።
- ሰራዊት ኤርትራ ክብሪታቱ ንዲሉ ንነብሱ ዝተዋረደሉ፡ ሉኡላዊ ክብሪ ሃገርና ኣብ ዕዳጋ ኢትዮጵያውያን ዝሓሰረሉ ኩናት ነይሩ። ምኽንያቱ ሰራዊት ኤርትራ ኣብ ግዜ ኩናት እኹል መግቢ ይወሃበና ዝብል ሕቶታት ብቐጻሊ ክቐርቡ ከምዝጸንኑ ይፍለጥ።
- ሓለፍቲ ሎጂስቲክስን ገለ ላዕለዎት ኣዘዘቲ ሰራዊት እዉን ንባዕሎም፡ ብዛዕባ ኣመጋግባ ሰራዊት ዝነበሮም ቕሬታ ብኣኼባን ብመልእኽትን ብወግዒ ክቐርቡ ከምዝጸንኑ ይፍለጥ። ንሰራዊት ኤርትራ ዘድሊ ስንቂ ግቡእ ምድላው ኣይተገብረሉን። ከም ሳዕቤኑ ድማ ኣብ ሰራዊት ኣሉታዊ ስምዒት ከምዝተፈጥረ ብግቡእ ገምጊምም እዮም። ስለዚ ቕሬትኦም ብወግዒ ገሊጾም ከመሓየሹ ከምዘለዎ ብንጹር ክሓትሉ ዝጸንሑ ሓለፍቲ ብዙሓት ከምዘለዉ ብተደጋጋሚ ክሕበር ከምዝጸንኑ ይፍለጥ።

መደምደምታ፡ ኢሰያስ ሰራዊት ኤርትራ ናብ ውሽጣዊ ኩናት ኢትዮጵያ (ትግራይ) ከይዶም ክዋግኡ ምስ ኣዘዘ፡ ሰራዊት ዘጋጠሞ ሞትን መውጋእትን፡ ኣብ ኩናት ዝነበሮ ጽቡቕን ሕግቕን ውጽኢት ዝግምግም፡ ካብ ኣዘዘቲ ክፍለ ሰራዊታት ብናይ ረድዮ ሓበሬታ ብጸብጸብን ብኣኼባን ብወግዒ ክሕበሮ ከምዝጸንኑ ይፍለጥ።

- ኢሰያስ ሓዲሽ ክፍለ ሰራዊታት ክቐውም ዘውጽእ መደብ፡ ድሮ ኣሸሓት መንእሰያት ናብ መደበር ታዕሊም ሳዋ ኣውራጃዎም ኣሎ። ንሱ ንፋብሪካ ምድላው መግቢ (ሶፕራል) ብህጹጽ ስርሓ ክትጅምር ዝኣዘዘሉ ምኽንያት ድማ፡ ከምቲ ንሳቶም ዝብሉዎ ሰራዊት ኣመጋግብኡ ብዓይነቱ ንምምሕያሽ ኣይኮነን። እቲ ሓቕኛ ምኽንያት ግና ብኣንጻሩ እዩ።
- ምኽንያቱ ኣብ ሰራዊት ዝተፈጥረ ኣሉታዊ ስምዒታት ዝፍውስ ዋላ እንተዘይኮነ፡ ብዉሑዱ ንህጹጽ ግዜ ኩናት ዝኸውን ዕሹግ መግቢ ምድላው ብቕዕ ምኽንያት ከምዘለዎ ተቐቢሉዎዩ ዝብል ሓበሬታ ብግብሪ ኣናደመቐ ይኸይድ ከምዘሎ ተረጋጊጹ ኣሎ።

ስለዚ፡ ብሰራዊት ኤርትራ ኣብ ግዜ ኩናት ዝተፈጥረ ኣሉታዊ ስምዒት ንምጽጋን ድማ፡ እታ ፋብሪካ ምድላው መግቢ ብህጹጽ ስርሓ ክትጅምር ትእዘዝ ክህበሉ ከምዝተገደድ ተፈሊጡ ኣሎ። ሓዲሽ ክፍለ ሰራዊታት ክቐውም፡ ፋብሪካ ምድላው መግቢ ብህጹጽ ስርሓ ክትጅምር ዝድለየሉ ሕቡእ ኣጀንዳን ምኽንያትን ከይህልዎ እዉን ንቐጻሊ ክንሓስቡ ዝግባእ ስለዝኾነ ድማ፡ ነብሱ ዝከኣሉ መጽናዕቲ ክንገብር፡ ሓበሬታ ክንለዋወጥ ብዕምቕት ክንግምግም ድማ ኣገዳሲ ከምዝኾነ ዕግበት ኣለና።

ክፍሊ ዜና፡ ምንቅስቃሳ መንእሰያት ኤርትራ ንደሞክራሲ/ንሓርነት

